

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/61/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

307/2012. (IX. 13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2012. január 30-án előterjesztett **panaszát** a 2012. szeptember 13-án – dr. Kozma Ákos elnökhelyettes, testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogatosító szerv – a M. Rendőrkapitányság– vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. január 30-án elektronikus úton terjesztette elő panaszát a Testületnél – amelyet 2012. február 19-én kelt aláírásával is megerősített – a vele szemben 2012. január 22-én fogatosított rendőri intézkedés, illetőleg rendőri intézkedés elmulasztása miatt.

I.

1) A panaszos előadta, hogy 2012. január 22-én, vasárnap testületi ülés volt a M. Városházán, amelyen mint polgár és mint a ... internetes újság szerkesztője kívánt részt venni. Ezen szándékában – a panaszos véleménye szerint jogtalanul – ismét megakadályozták, amit az is alátámaszt, hogy a panaszos bejelentése alapján kiérkező rendőrök nem tettek semmit. A panaszos videokamerával érkezett az épületbe, abból a célból, hogy testületi ülésről felvételt készítsen. A panaszos előadta, hogy a történetről rendelkezik videofelvétellel.

A panaszos idézte M. Jegyzőjének 2012. január 3. napján megküldött elektronikus levelét, ami a következőket tartalmazta: „A soron következő bizottsági illetve testületi ülésről időpontjáról kérem emailban értesítsen, mert azokon a ... internetes újság szerkesztőjeként

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

(csatolva a nyilvántartásba vételi okirat), és állampolgárként is részt kívánok venni, azokról videó felvételt kívánok készíteni. Intézkedjen, hogy jogaimat gyakorolni tudjam.”

Ezt követően az Adatvédelmi Biztostól a következőket idézte: „... nyilvános képviselő-testületi üléseken kép- és hangfelvétel készítésére irányuló kérelem közérdekű adat megismerése iránti kérelemnek minősül, melynek az önkormányzat köteles eleget tenni. A felvételkészítés korlátozása, feltételhez kötése vagy teljes tiltása alkotmányos alapjogot sért. (284/A/1997, 759/H/1997)”

A panaszost nem értesítette a jegyző a testületi ülés időpontjáról, és nem is gondoskodott arról, hogy a panaszos bejusson oda, annak ellenére, hogy az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 28. § (1) bekezdése a következőket mondja ki: „A közérdekű adat megismerése iránt szóban, írásban vagy elektronikus úton bárki igényt nyújthat be. A közérdekből nyilvános adatok megismerésére a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.” A 29. § (1) bekezdése szerint: „A közérdekű adat megismerésére irányuló igénynek az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv az igény tudomására jutását követő legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 15 napon belül tesz eleget.”

Amikor a panaszos belépett a városháza épületébe egy civil ruhás személy állta az útját, akinek „valami jelvény” volt kitűzve a ruhájára. Ezen személy ruházata nem utalt hivatalos (szolgálati) jellegre, nem mutatkozott be, és nem is igazolta magát. Közölte a panaszossal ez a személy, hogy testületi ülés van aznap, ezért nem fogja beengedni a panaszost. A panaszos közölte, hogy a testületi ülésre érkezett, illetve beszélni kíván a jegyzővel akkreditálás céljából. A panaszosnak ennek ellenére nem volt lehetősége semmire.

A panaszos közölte ezzel a személlyel, hogy, amennyiben ő közterület-felügyelő, annyiban csak a közterület „felügyelőkre vonatkozó törvény szerint önkormányzat tulajdonában lévő épületben csak akkor tartóztathatnak fel polgárokat, ha erről a képviselő testület rendelkezett”.

Ezt követően a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Kft.) 22. §-át idézte a panaszos. E szerint: „(1) A felügyelő a vagyonvédelmi feladatainak ellátása során - a képviselő-testület rendelkezésére - az önkormányzat tulajdonában, használatában lévő vagyont (épületet, építményt, tömegközlekedési eszközt, járművet vagy más dolgot) véd, őriz, illetve közbiztonsági szempontból ellenőriz. (2) A felügyelő az (1) bekezdésben meghatározott feladatainak ellátása során az önkormányzat tulajdonában, használatában lévő területet, épületet vagy építményt lezárhatja, az oda illetéktelenül belépni kívánó személyt igazoltathatja, belépését megakadályozhatja, valamint az illetéktelenül ott tartózkodókat igazoltathatja és eltávolíthatja.”

Ezt a jogszabályrészt a helyszínen fel is olvasta a panaszos. Tájékoztatta továbbá a közterület-felügyelőt arról, hogy „nincs olyan képviselő-testület által hozott rendelkezés, mely felhatalmazná őt arra, hogy az épületben a szabad mozgást, a testületi ülések alkalmával az ülésre való bejutást megakadályozhassák”. A közterület-felügyelő a figyelmeztetést figyelmen kívül hagyta és azt mondta, hogy a jegyzőnek vannak alárendelve, akitől azt az utasítást kapták, hogy senkit ne engedjenek fel a testületi ülésre és az emeletre.

A panaszos erre közölte vele, hogy senkinek az utasítására nem követhet el törvénysértést, valamint, hogy a panaszos által idézett törvényhely alapján jogsértőnek minősül magatartása. Ez a közterület-felügyelő álláspontján nem változtatott, a panaszos pedig rendőri intézkedést kért.

Bejelentésében 9 óra 15 perckor elmondta, hogy a városházán útját állják, és szabad mozgásában, a testületi ülésre való bejutásban, a jegyzővel való találkozásban és a közérdekű adatok megismerésében korlátozzák, akadályozzák az épületben. Az ügyeletes közölte a panaszossal, hogy küldi a rendőröket. A panaszos kérte a Testületet, hogy szerezzé be a telefonbeszélgetés hanganyagát.

A panaszos ezután a következőket rögzítette: „A felvételen hallható, hogy figyelmeztetem az utamat állót, hogy közérdekű adat hozzáféréseben is korlátoz mikor nem enged fel a testületi ülésre, mert én a testületi ülésről videofelvételt kívánok készíteni, és aki ezt megakadályozza jogsértést követ el.”

A panaszos megjegyezte, hogy úgy érkezett a Városházára, hogy kimásolta a közterület-felügyelőkre vonatkozó törvényt, az adatvédelmi biztos állásfoglalását, továbbá a közérdekű adattal való visszaélést bűncselekménnyé nyilvánító törvényi tényállást, valamint a jegyzőnek megküldött elektronikus levelének másolatát is. Mindezeket túl a panaszosnál volt a ... internetes újsága sajtónyilvántartásba vételét igazoló okirat.

A helyszínre időközben még egy személy érkezett, aki szintén a panaszos útját állta. Ezen személy ugyancsak civil ruházatot viselt, amelyen el volt helyezve „valami”, ugyanakkor nem mutatkozott be.

Majd két rendőr érkezett a helyszínre, akiknek a panaszos előadta, hogy aznap nyilvános testületi ülés van a Városházán, amelyen részt kíván venni és amiről videofelvételt akar készíteni. A panaszos elmondta a rendőröknek, hogy a testületi ülést megelőzően több mint 15 nappal értesítette a jegyzőt, amiről felmutatta az azt igazoló elektronikus levél fénymásolatát. A panaszos előadta, hogy alkotmányos alapjogát sérti az, hogy megakadályozzák abban, hogy a testületi ülésről felvételt készítsen, valamint a közérdekű adattal való visszaélés és a hivatali visszaélés gyanúja is felmerül. Az utóbbi gyanúja kapcsán a panaszos megjegyezte, hogy a közterület-felügyelők „(?)” – ismeretei szerint – törvényi felhatalmazás nélkül zárják le a Városházát, és akadályozzák a panaszost szabad mozgásában. A panaszos a nála levő dokumentumokkal mindezt igazolta, illetve videokamerával rögzítette.

Ekkor a két intézkedő rendőr felettesét hívta, hogy hozzanak döntést a kérdést illetően. Mintegy negyed órával később civil ruhában megjelent G. F. r. százados, aki a napszaknak megfelelő köszönt és jogszabályi előírások szerint tett eleget azonosítási kötelezettségének.

A panaszos közölte vele a fentebb előadottakat és kérte, hogy intézkedjen. A panaszos megmutatta az ismertetett dokumentumokat. Közölte vele, hogy hivatali visszaélés és közérdekű adattal való visszaélés bűncselekmények gyanúja merül fel annak kapcsán, hogy őt az épületben a jegyző utasítására feltartóztatták, annak ellenére, hogy előre jelezte levélben részvételi szándékát, mégis megakadályozták abban, hogy oda bejusson és ott felvételt készítsen. A panaszos kérte a közterület-felügyelőket – tekintettel arra, hogy a rájuk vonatkozó jogszabály szerint és a képviselő testület felhatalmazása nélkül nincs joguk a

panaszos épületben történő feltartóztatására –, hogy ne korlátozzák őt és senki mást sem az épületen belül.

A panaszos ezután a következőket rögzítette: a „r. százados könnyen lerázta a dolgot, de én felvilágosítom, hogy itt több olyan jogsértés alapos gyanúja is fennáll, és neki fel kell deríteni a tényállást.”

A r. százados annyit tett, hogy meghallgatta a közterület-felügyelőket „(?)”, majd közölte a panaszossal, hogy azt a felvilágosítást kapta tőlük, hogy a képviselő testülettől van felhatalmazásuk arra, hogy ne engedjenek be oda senkit, így panaszost sem. A panaszos közölte, hogy „ilyen nincs”, és emiatt felmerül a hatóság félrevezetésének a gyanúja. A r. százados ezt sem derítette fel és a panaszos által megjelölt más törvénysértések kapcsán sem járt el, és nem válaszolta meg a panaszos felvetéseit, holott a panaszos több módon alátámasztotta állításait. A r. százados erre azt mondta, hogy ő semmilyen törvénysértést nem tapasztalt, és elmentek.

A panaszos megítélése szerint több törvénysértés gyanúja felmerült, amelynek kapcsán a rendőrségnek intézkednie kellett volna. A panaszos kérte ezért a Testületet, hogy vizsgálja felül azt, hogy történt-e rendőri mulasztás az eset kapcsán.

2) A panaszos 2012. február 19-én elektronikus úton megküldte panasza aláírásával ellátott megerősítését, valamint arról tájékoztatta a Testületet, hogy az eseményről készített videofelvételt technikai okok miatt csak később, a panasza kiegészítése alkalmával fogja tudni rendelkezésre bocsátani.

A panaszos a jelen állásfoglalás meghozataláig nem továbbította a hivatkozott videofelvételt a Testület felé.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőri szervtől, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) A M. Rendőrkapitányság vezetője a B. Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének – a Testület megkeresésére tekintettel – a következő tájékoztatást nyújtotta.

A panaszos M. Rendőrkapitányság ügyeletén 2012. január 22-én 09 óra 12 perckor tett telefonos bejelentése alapján két közrendvédelmi járőr 9 óra 20 perckor megjelent a Polgármesteri Hivatalnál. A helyszínen a járőrök a bemutatott dokumentumok, valamint a jelenlévők elmondása alapján nem tudták megítélni, hogy történt-e jogsértés, ezért a helyszínre hívták G. F. r. századost, a M. Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály vezetőjét. G. F. r. százados szolgálatba helyezte magát és a helyszínen ment 9 óra 35 perckor.

A Polgármesteri Hivatalban a bejelentés tartalmával kapcsolatban tájékozódott, beszélt a bejelentővel, S. G. közterület-felügyelővel és M. T. biztonsági őrrrel. A közterület-felügyelő és

a biztonsági őr egybehangzóan elmondták, hogy a jegyző utasítására nem engedik fel az emeletre a panaszost, valamint vasárnap lévén ügyfélfogadás sincs, de zárláncú videorendszeren követheti az ülést.

G. F. r. százados tájékoztatta erről a panaszost, valamint arról is, hogy a kérdés nem tartozik rendőrségi hatáskörbe, így panasszal a B. Megyei Kormányhivatalnál élhet. Figyelemmel arra, hogy jogsértés gyanúját G. F. r. százados nem állapította meg, így rendőri intézkedésre nem került sor. G. F. r. százados ezek után tájékoztatta őt a panaszjogáról, majd a járőrökkel együtt elhagyta a helyszínt.

A Testület a megkeresésében kérte az ügyeleti hangfelvételt, amely kérést a rendőrkapitányság vezetőjének – figyelemmel arra, hogy a rögzítés és az adatkérés kézhezvétele között 30 nap eltelt – nem állt módjában teljesíteni, mivel a hatályos rendelkezések értelmében a hanganyag törlése megtörtént.

A rendőrkapitányság vezetője megjegyezte, hogy a panaszos sokadik hasonló tartalmú bejelentésénél, panaszánál hivatkozik arra, hogy őt, mint újságírókat korlátozzák azon jogában, hogy a képviselő-testületi ülésről felvételeket készítsen, és az általa szerkesztett sajtótermékben azt a polgárokkal megismertesse. A vizsgált ügy során is közölte a bejelentésében és a Testületnél tett panaszában is hivatkozott rá, hogy „mint a ... internetes újság szerkesztője” akadályozták sajtómunkájában.

Azért, hogy hivatkozását megerősítse, 2012. január 22. napján a panaszos átadott G. F. r. századosnak egy lapkiadási engedélyt, mely szerint ő a „... Valóság” című sajtótermék alapítója és kiadója.

Korábban e tárgykörben megkereséssel fordult a rendőrkapitányság a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalhoz. A rendelkezésre álló adatok alapján a panaszos korábban valóban kapott lapkiadási engedélyt a fenti című sajtótermékekre, azonban a Hivatal a ... számú határozatában 2011. október 10. napján a hivatkozott sajtóterméket a sajtótermékek nyilvántartásából törölte, és erről az alapítót és kiadót értesítette.

A kifejtettek alapján a panaszos ezen tény vonatkozásában tudatosan megtévesztő adatokat szolgáltat mind a rendőrség tájékoztatása során, mind a Testületnek megküldött panaszában.

A panaszos a rendőri intézkedés alapjaként, mint ahogy már sok alkalommal tette, ismét számos bűncselekmény gyanújára hivatkozott, mellyel kapcsolatban az alábbiakat állapította meg a rendőrkapitányság vezetője.

A személyes szabadság megsértése bűncselekmény kapcsán megállapítható, hogy a jogsértést az követi el, „Aki más személyes szabadságától megfoszt”. A hivatkozott bűncselekmény elkövetési magatartása tehát minden olyan tevékenység, vagy mulasztás, ami a sértettet a tartózkodási helyének megválasztásában, szabad mozgásában akadályozza. Figyelemmel arra, hogy a panaszos az előtérben szabadon mozoghatott, az épületet korlátozás nélkül elhagyhatta, a rendőrkapitányság vezetőjének álláspontja szerint helyesen vélelmezte a jelenlévő rendőr a tényállási elem hiányát, melynek eredményeképpen nem intézkedett.

A tájékoztató levél szerint a Polgármesteri Hivatal épületében aznap nem volt ügyfélfogadás, így oda kizárólag a hivatal dolgozói és a testületi ülésre meghívottak voltak jogosultak belépni. Az épület előtérében elhelyezett televízió, az érdeklődők a testületi ülést vágtatlan,

egyenes adásban követhették nyomon. Az előtérben való mozgásában pedig a panaszos sem volt akadályozva.

Ezzel párosul az a körülmény, hogy a bűncselekmény megvalósulásának döntő eleme a jogellenesség, jelen esetben azonban a rendezvény biztosításában részt vevő vagyonörök és közterület-felügyelők jogszabályi felhatalmazás alapján nem engedték fel a panaszost az emeletre.

Erre a jogalapot számukra a M. Önkormányzat az önkormányzat és szervei szervezeti és működési szabályzatáról szóló 23/1998. (XI. 20.) rendeletének 12. § (1) bekezdése szolgáltatta, mely szerint „A képviselő-testület ülése nyilvános. A képviselő-testület tanácskozásának céljára kijelölt helyiségben az ülés tartama alatt a képviselő-testület tagjai, a kisebbségi önkormányzatok elnökei (helyettes elnökei) a jegyző, aljegyző, az önkormányzati fenntartású intézmények és gazdasági társaságok vezetői, gazdasági vezetői, megbízottai; a polgármesteri hivatal szervezeti egységeinek vezetői, vagy azok megbízottai, az akkreditált médiaszolgáltatók képviselői, valamint a meghívottak tartózkodhatnak. A nyilvánosság biztosítható a képviselő-testületi üléssel egyidejűleg, a képviselő-testület ülésének zárt láncú televízió-csatornán keresztül egyenes, vágatlan – a Polgármesteri Hivatal egy, erre a célra kialakított helyiségébe történő – sugárzásával.”

A hatályos normák szerint az önkormányzati rendelet jogszabálynak minősül, alkotmányosságának, törvényességének vizsgálata nem lehet a rendőrség feladata. Figyelemmel tehát arra, hogy a rendőrség kasszációs jogkörrel nem rendelkezik, a jogszabályok, és az állami irányítás egyéb jogi eszközei alapján jár el, nem hozhat olyan döntést, nem hajthat végre olyan rendőri intézkedést, ami ellentétes a jogszabály tartalmával.

A rendőrkapitányság vezetőjének álláspontja szerint kifejtettek értelmében nem volt az intézkedő rendőröknek törvényes felhatalmazása arra, hogy a rendezvénybiztosítókat a rendelettel ellentétesen a panaszos ülésterembe történő beengedésre utasítsák. E kérdéskörben a képviselő-testület törvényességi felügyeletét ellátó kormányhivatalnak van joga vizsgálatot folytatni.

A panaszos a bejelentésében és a panaszában is megjelölte a hivatali visszaélés bűncselekmény megalapozott gyanúját, mint olyan körülményt, ami miatt a kikerkező rendőröket intézkedési kötelezettség terhelte. Ezzel kapcsolatban az alábbiakat állapította meg a kapitányságvezető.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 225. §-a értelmében hivatali visszaélést követ el „Az a hivatalos személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen, hivatali kötelességét megszegi, hatáskörét túllépi, vagy hivatali helyzetével egyébként visszaél”.

A fenti bűncselekmény elkövetési magatartása a konkrét történeti tényállás fényében csak a hatáskör túllépésével valósítható meg. A hatáskör túllépésével a jogirodalom szerint csak akkor valósul meg a bűncselekmény, ha a hivatalos személy olyan tevékenységet fejt ki, amely hatáskörén kívül esik, amelynek elvégzéséhez nincs joga, felhatalmazása. Mivel a felhatalmazást a fent citált törvények teremtik meg, így a közterület-felügyelők magatartása nem volt tényállásszerű.

A bűncselekmény elemzése alapján tehát kétségtelen, hogy a rendőrök helyesen jártak el, amikor nem kezdtek, vagy kezdeményeztek büntetőeljárás cselekményt.

Figyelemmel a fentiekre – miután a beszerzett információk alapján nem volt intézkedésre okot adó körülmény – G. F. r. százados helyesen járt el, amikor jogalap hiányában intézkedést nem kezdeményezett.

A parancsnoki kivizsgálás során hangsúlyt helyezett a rendőrkapitány annak megállapítására, hogy a panaszos a jogorvoslati lehetőségeire vonatkozó kellő tájékoztatást megkapta-e. G. F. r. százados nyilatkozata szerint valamennyi jogorvoslati fórumot és jogorvoslatra nyitva álló határidőt közölt a panaszossal, aki azt megértette.

Ezt erősíti, hogy a panaszos a Testülethez benyújtott beadványában nem kifogásolta a tájékoztatás elmaradását.

A kifejtettek alapján, a parancsnoki kivizsgálás során az intézkedés mellőzését jogszerűnek, szakszerűnek találta a rendőrkapitányság vezetője és jelentette, hogy rendőri mulasztást a fentiek alapján nem tárt fel.

2) Az intézkedő G. F. r. százados jelentése szerint 2012. január 22. napján 9 óra 12 perckor a panaszos telefonon bejelentést tett a M. Rendőrkapitányság ügyeletére, mert a Városházán megtartásra kerülő rendkívüli testületi ülésre történő bejutását megakadályozták.

A panaszos bejelentésében előadta, hogy megítélése szerint az örök ezen cselekményükkel őt a személyes szabadságában korlátozták és közérdekű adattal való visszaélés is felvetődött, azaz álláspontja szerint felmerült a bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja.

A bejelentés alapján a járőrök 9 óra 20 perckor a helyszínen megjelentek és meghallgatták a bejelentőt, aki több dokumentumot is bemutatott nekik. A járőrök nem tudták eldönteni, hogy mit tegyenek, ezért mobiltelefonon a r. századosnak jelezték az esetet. Erre tekintettel a r. százados szolgálatba helyezte magát és a helyszínre ment.

A r. százados 9 óra 35 perckor érkezett a helyszínre, ahol a járőrök jelentést tettek neki, majd a bejelentőhöz lépett, felmutatta szolgálati igazolványát (nem viselt egyenruhát), majd a napszaknak megfelelően köszönt, bemutatkozott, közölte beosztását és a jelvéyszámát.

A panaszos a helyszíni meghallgatása során elmondta, hogy reggel 9 óra 5 perc körüli időben próbált először bejutni a M. Polgármesteri Hivatal épületébe, azonban az emeletre vezető lépcsősor előtt őt két biztonsági őr és két másik személy (közterület-felügyelő) megállította, és nem akarták felengedni az emeleti szintre. A panaszos ezzel kapcsolatosan azt vélte, hogy a biztonsági őrök és közterület-felügyelők a cselekményükkel bűncselekményt valósíthattak meg.

A panaszos úgy nyilatkozott sajtósként, valamint állampolgárként kíván részt venni a testületi ülésen.

A panaszos előadását követően a r. százados megnézte a panaszos által bemutatott dokumentumokat, melyek az ő igazát igazolták, de egyik sem volt releváns az ügyvel kapcsolatban.

A r. százados a panaszos után meghallgatta S. G. közterület-felügyelőt, aki úgy nyilatkozott, hogy azt az utasítást kapta a jegyzőtől, hogy nem engedhetnek fel senkit az emeletre, a képviselő-testületi ülés nyilvánosságát pedig zárt láncú videorendszeren biztosítják.

Ezután M. T. biztonsági őr nyilatkozott arról, hogy ők a Polgármesteri Hivatal alkalmazásában állnak és a panaszost tájékoztatták, hogy az emeleti szintre jelenleg nem mehet fel. A biztonsági őr elmondta azt is, hogy az épületben aznap, vasárnap lévén ügyfélfogadás egyáltalán nem volt, vagyis a testületi ülésen kívül a Polgármesteri Hivatal emeletén ügyfél egyáltalán nem tartózkodott.

A vagyonőr és a közterület-felügyelő nyilatkozata szerint a panaszos a tájékoztatást megértette ugyan, ennek ellenére fel akart menni az ügyfelek számára nem nyitva álló emeleti szintre, kiabált, szitkozódott és fenyegetőzött, hogy mindenkit feljelent.

A r. százados a fentiek alapján nem látott okot az intézkedésre, így azt nem is kezdeményezett senkivel szemben.

A r. százados tájékoztatta a panaszost arról, hogy a képviselő-testületi ülésre történő bebocsátás nem a rendőrség feladatköre, hanem az önkormányzaté, így panasszal a B. Megyei Kormányhivatalhoz fordulhat. Ezen kívül tájékoztatta szóban a panaszjogáról (Testület, ügyészség, kapitányságvezető), majd a panaszos úgy nyilatkozott, hogy a tájékoztatás elégséges.

Rendőri intézkedésre okot adó körülmény nem merült fel, így a r. százados elhagyta a helyszínt.

A r. százados végül megjegyezte jelentésében, hogy a panaszos azzal kapcsolatban, hogy nem engedik be a képviselő-testületi ülésre számtalan beadványt adott be különböző szervekhez, de eddig semmilyen hatóság nem írta le azt, hogy be kell őt engedni.

3) Az intézkedő egyik r. őrmester (a továbbiakban: L. A. r. őrmestert) jelentése a fenti dokumentumokhoz képest a következő többletinformációt tartalmazza.

Miután a panaszos elmondta az r. őrmesternek és járőrtársának (a továbbiakban: B. P. r. őrmester), hogy a közterület-felügyelők megakadályozzák a testületi ülésen való részvételét, valamint több dokumentumot bemutatott azzal kapcsolatosan, B. P. r. őrmester – mivel a bemutatott dokumentumok hitelességét nem tudták megállapítani – elhagyta a hivatal auláját és a történeteket jelentette G. F. r. századosnak, és őt a helyszínre hívta.

Ezután a hivatal aulájába érkezett M. Város jegyzője, aki a helyiségen keresztül a lépcsőfeljáró felé haladt. A panaszos azonban elé állt, és megpróbálta feltartóztatni, aminek következtében a jegyzőnek csak a panaszos és az épület fala közötti kis „résen” sikerült továbbjutnia. Ekkor az egyik közterület-felügyelő odalépett a panaszoshoz és felszólította őt, „Engedd be a jegyző asszonyt”, illetve karjával visszatartva a panaszost utat biztosított a jegyzőnek. Erre a panaszos felindultan úgy reagált: „Ne rángasson már engem!”, mire a L. A. r. őrmester, tartva a dulakodás kialakulásától feléjük lépett. Ezt követően a közterület-felügyelő és a panaszos eltávolodtak egymástól, és a közterület-felügyelő visszatért korábbi helyére.

B. P. r. őrmester csak a történetek után lépett újra a hivatal előtéri helyiségébe. A fenti események után, 9 óra 35 perckor érkezett a helyszínre G. F. r. százados, aki az intézkedést átvette és lefolytatta.

A rendőri intézkedés után a panaszos a közterület-felügyelővel szemben panasszal élt, mert állítása szerint megrángatta őt. L. A. r. őrmester a kifogásolt eset szemtanúja volt, amelynek során fizikai kontaktus, valamint lökést-rángatást nem tapasztalt a jelen levő közterület-felügyelő részéről. A közterület-felügyelő arányosan lépett fel a panaszossal szemben, nem alkalmazott túlzott vagy aránytalan fizikai erőt, és nem rángatta meg a panaszost.

4) B. P. r. őrmester jelentése az esettel kapcsolatosan többlet- vagy ellentétes információt a fentiekben ismertetett dokumentumokhoz képest nem tartalmaz.

III.

1) A Testület figyelembe vette a panaszos korábban előterjesztett panasza kapcsán, 153/2012. (IV. 25.) számú állásfoglalása alapjául szolgáló ügyben a m. Polgármesteri Hivatal működésével kapcsolatban adott polgármesteri tájékoztatást is.

A M. Városháza A és B épületébe ügyfélfogadási napokon (hétfő, szerda, péntek), ügyintézés céljából, ügyfélfogadási időben lehet bejutni. Állandó biztonsági szolgálat a városházán nem működik, kizárólag a képviselő-testületi, valamint az azt megelőző bizottsági ülések alkalmával vesznek igénybe biztonsági szolgálatot – a képviselő-testületi, valamint a bizottsági ülések zavartalan lebonyolítása érdekében. A polgármester úgy fogalmazott, hogy „miután [a panaszos] korábban számtalanszor zavarta meg mind a képviselő-testület, mind a bizottságok munkáját, a képviselő-testület határozatában kötelezett arra, hogy tegyek meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy a megválasztott népképviselői szervek munkájukat zavartalanul végezni tudják.”

A Városháza emeleti részén a Pénzügyi Osztály Költségvetési és Számviteli Csoportja, a Titkársági Osztály, a sajtóreferensek, a díszterem, valamint egy kisebb tanácskozó terem található. Egyedi hatósági ügyek intézése az emeleti irodákban nem történik.

A Polgármesteri Hivatal ügyfélfogadási rendje értelemszerűen azon munkatársakra vonatkozik, ahol érdemi ügyintézés folyik, egyedi hatósági (akár kérelemre, akár hivatalból indult) ügyekben. Emiatt az emeleti részen dolgozó munkatársak – értve ez alatt a jegyzőt, aljegyzőt, alpolgármestereket, pénzügyi és számviteli munkatársakat – esetében ügyfélfogadásról értelemszerűen nem beszélhetünk. Az épület földszinti részein (adócsoport, városfejlesztési osztály) az ügyfélfogadás hétfőn, szerdán és pénteken 8-tól 16 óráig tart.

Ügyfélfogadási időben, illetve azon kívül is az épület emeleti része előre bejelentett módon, külön engedéllyel látogatható (pl. házasságkötés, turistacsoportok látogatása a díszteremben stb.) Állandó kiállítást nem, csak időszakos kiállításokat szoktak az emeleten rendezni, képviselő-testületi, illetve bizottsági ülések alkalmával azonban sem a díszterem, sem az emeleti kiállítások látogatása nem megengedett.

A polgármester előadta, hogy a képviselő-testületi ülés rendjének fenntartása az ő feladata. Erről rendelkezik az SZMSZ, ami a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV.

törvénnyel (a továbbiakban: Ötv.) összhangban tartalmazza az ülés vezetésére, valamint a rendfenntartásra vonatkozó szabályokat. A felügyeleti szerv egyetlen alkalommal sem emelt törvényességi kifogást az SZMSZ-szel kapcsolatban. A polgármester kötelessége és felelőssége az ülés rendjének, méltóságának megőrzése.

A képviselő-testületi ülés nyilvánosságáról – amely nem részvételt jelent – szintén az SZMSZ 12. §-ának (1) bekezdése rendelkezik, ami 2009. június 2-a óta hatályos az alábbi rendelkezéssel: „A nyilvánosság biztosítható a képviselő-testületi ülésen való részvétellel, vagy a képviselő-testületi üléssel egyidejűleg, a képviselő-testület ülésének zárláncú televízió csatornán keresztül, egyenes, vágatlan – a Polgármesteri Hivatal egy, erre a célra kialakított helyiségébe történő – sugárzásával.” Az Ötv.-nek a képviselő-testületi ülés nyilvánosságára vonatkozó rendelkezése nem fogalmaz meg követelményt a közvetlen jelenlét biztosításáról, hiszen ez esetben az országban számos képviselő-testület, de a parlament is jogellenesen működne, másrészt az SZMSZ rögzíti azt is, hogy a tanácskozás ideje alatt kik tartózkodhatnak a teremben. Az ülés zárláncú televíziós közvetítésével nyomon követhető, sőt az adást a városi televízióban is sugározzák, illetve 2011. január óta a felvételek M.város honlapján is megtekinthetők.” A polgármester álláspontja szerint a képviselő-testület ülésének nyilvánossága a fentiek szerint teljes mértékben biztosított. Ebben a tekintetben irreleváns, hogy a tanácskozás helyszínéül szolgáló teremben van-e és hány darab ülőhely.

2) Rögzíti továbbá a Testület, hogy a ... oldalon elérhető tájékoztató szerint a Polgármesteri Hivatal ügyfélfogadási rendje a következő: hétfőn, szerdán és pénteken 8 és 12 óra között van ügyfélfogadás, míg keddi és csütörtöki napokon az ügyfélfogadás szünetel.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálata tárgyává tette magának a rendőri intézkedésnek a jogszerűségét, azt, hogy a rendőrség mulasztott-e intézkedést.

A Testület ugyanakkor – tekintettel az Rtv. 92. §-ben meghatározott hatásköri rendelkezésekre – nem vizsgálhatta, hogy a közterület-felügyelő illetve a biztonsági őr milyen szakmai utasítások és normák alapján jártak el, illetve annak hogyan tettek eleget. A Testület a jegyző egyedi és normatív döntéseit úgyszintén nem jogosult felülvizsgálni.

A Testület a panaszeljárás során arra a megállapítása jutott, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

A Testület a bejelentés kapcsán vizsgálta a rendőrség intézkedési kötelezettségét, valamint, hogy a városházára kiérkező rendőrök által megtett intézkedések a körülmények megismerése után elegendőnek bizonyultak-e, avagy terheli-e őket bármilyen mulasztás.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 4. § (3)

bekezdése – amely az Rtv. előírásait egészíti ki – a következőket mondja ki: A rendőr meghatározott szolgálati feladat végrehajtása során észlelt vagy tudomására jutott kisebb súlyú jogsértő cselekmény esetén a meghatározott szolgálati feladatának teljesítését folytatja, azonban a szolgálati előjárónak történő jelentéssel vagy a legközelebbi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv ügyeletének értesítésével köteles intézkedést kezdeményezni. A rendőr az életet, testi épséget és a vagyonbiztonságot közvetlenül veszélyeztető magatartás észlelése esetén köteles intézkedni, azonban az alábbi feladatokat ellátó rendőr az intézkedés végrehajtása helyett intézkedés kezdeményezése érdekében jelentést tesz, ha a szolgálati feladat teljesítésének megszakítása

a) a Magyar Köztársaság védett vezetői vagy kijelölt létesítményei tekintetében jelentkező személy- vagy objektumvédelmi szolgálati feladat végrehajtásának biztonságát vagy eredményességét,

b) a terrorelhárítási feladatok végrehajtásának eredményességét,

c) a rendőrség belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési tevékenységének eredményességét veszélyeztetné.

A konkrét esetben a panaszos a rendőrségen arról tett bejelentést, hogy az önkormányzat épületébe nem engedik be, személyi szabadságában korlátozzák, valamint, hogy egyéb bűncselekmények gyanúja is felmerül. Ennek elhárítása érdekében kért rendőri segítséget.

A Testület megítélése szerint a panaszos által tett bejelentés felvetette annak a gyanúját, hogy a közterület-felügyelők vagy biztonsági őrök a panaszos sérelmére jogellenes cselekményt valósítanak meg, mozgásában kellő felhatalmazás nélkül akadályozzák. Ez az esemény pedig nyilvánvalóan olyannak tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tesz szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztet.

A Testület megállapítása szerint a panaszos által a rendőrségen tett bejelentés jogellenes cselekmény elkövetésének a gyanúját vetette fel, így az adott helyzetben intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

a) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy ezt a kötelezettséget a rendőrség megfelelően teljesítette-e. A panaszos megítélése szerint ugyanis személyi szabadságában korlátozták őt akkor, amikor nem engedték be a testületi ülésre. A panaszos ezért is kért rendőri intézkedést a helyszínrre.

A panaszbeadvány szerint 2012. január 22-én, vasárnap a panaszos azzal a céllal érkezett a Városházára, hogy az aznapra összehívott testületi ülésen egyrészt mint magánember, másrészt, mint a „...” internetes újság szerkesztője részt vegyen és azon felvételt készítsen. Mind a panaszosi előadás mind a rendőrségi információk megegyeznek abban, hogy a panaszos a telefonon keresztül rendőri intézkedést kért, tekintettel arra, hogy úgy ítélte meg, hogy a városházán útját álló személyek – közterület-felügyelők – személyi szabadságában korlátozzák azzal, hogy jogtalanul feltartóztatják őt a Városháza bejáratánál és megakadályozzák a testületi ülésen való részvételét, ami ellen a később kiérkező rendőrök sem tettek semmit. A panaszos bejelentése alkalmával hangot adott azon meggyőződésének, hogy a vele szemben jogszerűtlenül fellépő személyek magatartása kapcsán felmerül más bűncselekmények – így a közérdekű adattal való visszaélés – elkövetésének a gyanúja is. A panaszos előadta, hogy bejelentése nyomán két rendőr érkezett a helyszínre, akik a kérdést illetően felettesüket hívták. Ezt követően G. F. r. százados érkezett a helyszínre, akinek szintén elmondta a történeteket.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos 2012. január 22-én 9 óra 12 perckor tett bejelentést a rendőrkapitányság ügyeletére, amelyet követően 9 óra 20 perckor két járőr jelent meg a helyszínen, akik a jelenlevők elmondása és a panaszos által bemutatott dokumentumok alapján, mivel nem tudták megítélni, hogy történt-e jogsértés, a Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály vezetőjét hívták. A helyszínre 9 óra 35 perckor érkezett meg G. F. r. százados, aki szintén meghallgatta a panaszost – ami a panaszbeadványból úgyszintén kiderül –, valamint az ügyben érintett közterület-felügyelőt és biztonsági őrt. A panaszos a helyszínen is előadta az általa vélelmezett jogsértéseket, azaz hogy őt nem engedik fel a testületi ülésre, ami által a személyi szabadság megsértése, valamint a közérdekű adattal való visszaélés bűncselekmények gyanúja merül fel. A r. százados által meghallgatott közterület-felügyelő elmondta, hogy jegyzőtől kaptak utasítást arra, hogy nem engedhetnek fel senkit az emeletre, valamint, hogy a képviselő testületi ülés nyilvánosságát zárt láncú videorendszeren biztosítják. A biztonsági őr nyilatkozott arról, hogy a Polgármesteri Hivatal alkalmazásában állnak, valamint, hogy tájékoztatták a panaszost arról, hogy az emeletre nem mehet fel. A biztonsági őr azt is hozzátette, hogy vasárnap lévén ügyfélfogadás a tárgyi napon nem volt az épületben, illetve az emeleten ügyfél nem is tartózkodott. Mind a vagyonőr, mind a közterület-felügyelő előadta, hogy a panaszos megértette a tájékoztatást, ugyanakkor mégsem állt el szándékától, továbbá kiabált, szitkozódott és azzal fenyegetőzött, hogy mindenkit feljelent.

A Testület ezen a ponton utal töretlen gyakorlataira, miszerint azon intézkedések esetén, amelyek jogalapját az Rtv. valamely, az intézkedéssel érintett személy által elkövetett jogellenes cselekményben jelöli meg, vizsgálnia kell, hogy e jogellenes cselekmény elkövetésének az adott intézkedéshez szükséges fokú gyanúja a konkrét esetben fennállt-e. Abban az esetben ugyanis, ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését olyankor, amikor a rendőrség jogalként bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára hivatkozik, az alapjog-korlátozás vizsgálata kiüresedne. A bűncselekménynek az Rtv. szerinti intézkedést megalapozó gyanúja nyilvánvalóan alacsonyabb fokú, mint a büntetőeljárás konkrét gyanúsítással szembeni megindításához szükséges „megalapozott gyanú”, ezért az ilyen esetekben a Testület azt vizsgálja, hogy az adott eset körülményei fényében felmerülhetett-e a rendőrökben valamely bűncselekmény elkövetésének olyan, „egyszerű” gyanúja, amely megalapozta részükről az Rtv.-beli intézkedés fogantatását.

Hasonló a Testület kiindulópontja akkor is, ha a panasz – mint jelen esetben is – arra vonatkozik, hogy a rendőrség valamely bűncselekmény gyanúja kapcsán elmulasztotta az elvárható intézkedéseket. Első lépésben ilyenkor is vizsgálandó ugyanis, hogy felmerülhetett-e a sérelmezett bűncselekmény egyszerű gyanúja. Amennyiben nem, úgy jogellenes rendőrségi mulasztás nyilvánvalóan nem állapítható meg, az egyszerű gyanú utólagos megállapíthatósága ugyanakkor nem teszi egyértelművé az intézkedés hiányának jogellenességét, ilyenkor ugyanis a mulasztás megítélése attól függ, hogy az adott helyzetben kialakított rendőrségi helyzetértékelés nyilvánvalóan megalapozatlan volt-e. Ha ugyanis az adott ügy körülményei alapján nem nyilvánvalóan megalapozatlan a rendőrségnek az a döntése, hogy nem lát bűncselekményt megvalósulni, akkor alapjogsértés az intézkedést kérő oldalán nem állapítható meg.

A fentiek alapján a rendőrök intézkedésével összefüggésben a Testület vizsgálta, hogy felmerülhetett-e az ügyben jogellenes magatartás gyanúja a panaszossal szemben eljáró biztonsági őr és közterület-felügyelő részéről, majd azt értékelte, hogy a rendőrök a

rendelkezésre álló információk alapján megalapozottan minősítették-e úgy a helyzetet, hogy jogellenes cselekmény gyanúja nem áll fenn.

Szükséges továbbá leszögezni, hogy a rendőrségi dokumentumból az derül ki, hogy legalább egy közterület-felügyelő és legalább egy biztonsági őr lépett fel a panaszossal szemben.

b) E körben a Testület szükségesnek tartja a képviselő-testület működése kapcsán – az Ötv. 12 -18. §-a és az ahhoz fűzött indokolás, valamint a m. önkormányzat SZMSZ-ének 12. § (1) bekezdése és 9. § (4) bekezdése alapján – rögzíteni azt, hogy a képviselő-testületi ülés megtartásának, összehívásának részletes szabályait az önkormányzat rendeletben szabhatja meg az Ötv. keretei között. A m. önkormányzat hivatkozott rendelete taxatív felsorolja azon személyeket, akik a tanácssteremben tartózkodhatnak (a sajtó képviselői közül csupán a sajtó előzetesen akkreditált munkatársai), mindenki más zárláncú közvetítés keretében, a külön erre a célra kijelölt helyiségben tekintheti meg az ülést, amennyiben nincs elrendelve zárt ülés. A hatályos SZMSZ és Ötv. szerint a testületi üléseket a polgármester hívja össze, meghívó kiküldésével, így közvetetten a meghívottak körét is ő szabja meg. Mindebből az következik, hogy a „meghívás jogával” az önkormányzati képviselők nem rendelkeznek.

A fentiekre is figyelemmel a Testület első lépésben azt értékelte, hogy a közterület-felügyelő és a biztonsági őr az adott helyzetben megfelelő felhatalmazás birtokában akadályozta-e meg a panaszost abban, hogy az önkormányzat épületébe bejusson, és magatartásuk okot adhatott-e a rendőröknek arra, hogy bűncselekmény gyanúja miatt velük szemben intézkedést kezdeményezzenek. Ennek kapcsán szükséges a biztonsági őrök és a közterület-felügyelők tevékenységére vonatkozó szabályokat figyelembe venni. A Testület visszautal a 232/2012. (VII. 4.) számú állásfoglalás V. részének 1) pontjában foglaltakra – a jelen ügy és a hivatkozott ügy között fennálló hasonlóságra, illetve a panaszos személyének azonosságára is figyelemmel –, amelyben egyrészt részletesen ismertette mind a biztonsági őrökre, mind pedig a közterület-felügyelőkre vonatkozó szabályokat, illetve azokból jelen ügyre is alkalmazhatóan vont le következtetéseket.

c) A panaszossal szemben fellépő biztonsági őr a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: SzVMt.) rendelkezései hatálya alá tartozik.

A vizsgált ügyben a rendelkezésre álló információk alapján, illetve az SzVMt. 26. § (1) bekezdésének a) és d) pontja alapján megállapítható, hogy a biztonsági őr jogszerűen járt el akkor, amikor a képviselő testületi ülés biztosításának feladatával megbízva (azon jegyzői utasításnak eleget téve, hogy az épület emeletére, ahol a testületi ülés megtartásra került, senki sem mehet fel), ügyfél fogadási időn kívül (vasárnap), egyébként az SZMSZ-ben meghatározott, speciális alanyi kör – amelybe a panaszos nem tartozott – számára nyitva álló testületi ülésre való bejutást megakadályozta. Itt szükséges rámutatni arra, hogy a Testületnek nincs hatásköre vizsgálatát kiterjeszteni arra, hogy az önkormányzat jegyzője a panaszos önkormányzati rendelet szerinti sajtó akkreditációját megtagadta-e vagy sem, úgyszintén a biztonsági őrök tevékenységét is csak abból a szempontból értékelhette, hogy felmerült-e rendőri intézkedési kötelezettséget megalapozó tény vagy körülmény.

A Testület álláspontja szerint nem járt el jogellenesen a biztonsági őr akkor, amikor megakadályozta a panaszost az épület emeletére való feljutásban, illetve abban, hogy a testületi ülésre bejusson, hiszen azt feladata teljesítése során, a megfelelő – SzVMt. 26. § (1)

bekezdése – jogszabályi felhatalmazással tette. A biztonsági őr magatartása nem vethette fel a bűncselekmény elkövetésének gyanúját, tehát cselekménye nem szolgáltatott alapot a további rendőri intézkedéshez, ezért megállapítható, hogy intézkedést a rendőrök nem mulasztottak el.

d) A közterület-felügyelő intézkedése kapcsán – aki a biztonsági őrrel együtt meggátolta a panaszos épület emeletére illetve a testületi ülésre való bejutását – szükséges hivatkozni a Ktf. 22. §-ára, amely arról rendelkezik, hogy mikor köteles a közterület-felügyelő vagyonyvédelmi feladatainak ellátása során az önkormányzat használatában levő vagyont védeni, őrizni illetve közbiztonsági szempontból ellenőrizni. Ugyanezen jogszabály 1. § (5) bekezdése szerint a közterület-felügyelő hivatalos személynek minősül. A Testület jelen ponton ismételtén visszautal 232/2012. (VII. 4.) számú állásfoglalása V. rész 1) pontjában rögzített indokolásra. A Testület kimondta, hogy „Tekintettel arra, hogy nincs olyan helyi jogszabályi rendelkezés, amely a közterület-felügyelők hatáskörébe utalná az önkormányzati vagyon illetén védelmével kapcsolatos feladatok ellátását, a Testület a konkrét esetben arra a következtetésre jutott, hogy a közterület-felügyelők jogszabályi felhatalmazás nélkül intézkedtek akkor, amikor a panaszosnak a képviselő-testület ülésére való bejutása megakadályozásában részt vettek.”

A Testület – a már hivatkozott, korábbi állásfoglalásában vizsgált panaszhoz hasonlóan – a konkrét esetben is arra következtetésre jutott, hogy a közterület-felügyelő magatartása, nevezetesen az, hogy jogszabályi felhatalmazás hiányában intézkedett a panaszossal szemben a tárgyi napon, megalapozta a jogellenes cselekmény olyan fokú gyanúját, ami rendőrök további intézkedését megalapozhatta.

A Testület erre, valamint a panaszos azon sérelmére tekintettel, miszerint, konkrét esetben intézkedő rendőrök intézkedést mulasztottak azáltal, hogy a személyi szabadság megsértése, hivatali visszaélés és a közérdekű adattal való visszaélés bűncselekmények megvalósulását nem értékelték, illetve azok kapcsán rendőri intézkedést nem fogantatosítottak, megkísérelte tisztázni – anélkül, hogy az egyes cselekményeket büntetőjogilag értékelte volna –, hogy fennállt-e az adott helyzetben az említett bűncselekmények elkövetésének a rendőri intézkedéshez szükséges gyanúja.

A Btk. 225. §-a szerint: „Az a hivatalos személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen, hivatali kötelességét megszegi, hatáskörét túllépi, vagy hivatali helyzetével egyébként visszaél, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.” A hivatali visszaélés célzatos bűncselekmény, jogtalan hátrány okozására, illetve jogtalan előny szerzésére kell irányulnia, amiből az is következik, hogy az elkövető tudatának át kell fognia, hogy a hátrány, amelyet okoz, jogtalan.

A rendelkezésre álló dokumentumok szerint a közterület-felügyelő a Polgármesteri Hivatal működésének biztosításával kapcsolatos feladatot látott el, tehát a rend fenntartása érdekében tevékenykedtek. A rendőrség tájékoztatása szerint a helyszínen egyértelműen megállapítható volt, hogy nem élt vissza hivatali helyzetével a közterület-felügyelő, hiszen az önkormányzat rendeletének szerzett érvényt akkor, amikor a panaszost az épület emeletére való feljutásban megakadályozta. E miatt ugyancsak nem merült fel a hatáskör túllépésének megállapítása, ahogy a jogtalan hátrány okozása sem.

A Testület szükségesnek tartja leszögezni, hogy bűncselekmény megvalósulásának vagy meg nem valósulásának megítélése igen összetett feladat, számos jogszabály összeolvasását, számos körülmény feltárását és alapos értékelését teszi szükségessé.

A fennálló körülmények, a fentiekben a közterület-felügyelő magatartásával kapcsolatosan kifejtett álláspont, a helyzet ténybeli és jogi komplexitása miatt – szemben a rendőrségi állásponttal – a Testület úgy ítélte meg, hogy a közterület-felügyelő magatartásának jogellenessége felmerülhetett. Ugyanakkor nem volt megalapozatlan a rendőrök azon következtetése, hogy bűncselekmény gyanúja nem állt fent, így e döntésük alapjogsérelmet nem valósított meg.

A panaszos véleménye szerint e mellett a személyi szabadság megsértése büntettének gyanúja is fennállt. A Btk. 175. § (1) bekezdése kimondja: „Aki mást személyi szabadságától megfoszt, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A bűncselekmény megvalósulása szempontjából elsődlegesen a szabad térbeli mozgás, a helyváltoztatás és az adott tartózkodási helyről való elmozdulás joga bír jelentőséggel. A bűncselekmény elkövetési magatartása bármilyen magatartás lehet, amely a passzív alanyt (sértettet) a szabad mozgásában, a helyváltoztatásában vagy a tartózkodási hely megválasztásában akadályozza. Általában tevékenységben megnyilvánuló aktív magatartással valósítható meg, így például lefogással, lekötözéssel, bezárással. Megvalósítható azonban nem tevéssel (mulasztással) is.

A bírósági gyakorlat szerint a személyi szabadság megsértése megvalósulhat oly módon is, hogy az elkövető a sértettet meggátolja abban, hogy az útját folytathassa, azáltal, hogy pl. a karját megragadja és a sértett kérése ellenére sem engedi tovább menni (vö. BH 1984. 46.).

A panaszos esetében nyilvánvalóan sor került mozgási szabadságának korlátozására, ez azonban a fent kifejtettek értelmében a biztonsági őr részéről jogszerűen történt, így a közterület-felügyelő szükségszerűen nem gátolhatta meg olyan helyváltoztatásban, amelyhez egyébként joga lett volna.

A személyi szabadság megsértése tekintetében is igaz a fentiek alapján, hogy a jogellenesség gyanújának kétségtelen felmerülése ellenére nem volt nyilvánvalóan alaptalan a rendőrök azon álláspontja, miszerint nem történt bűncselekmény elkövetése.

A közérdekű adattal való visszaélésről a Btk. 177/B. §-a rendelkezik. Ennek (1) bekezdése szerint, aki a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvényi rendelkezések megszegésével tájékoztatási kötelezettségének nem tesz eleget; közérdekű adatot hozzáférhetlenné tesz vagy meghamisít; hamis vagy hamisított közérdekű adatot hozzáférhetővé vagy közzé tesz, vétséget követ el. Nyilvánvaló, hogy az egyébként több fordulatot Btk. 177/B. § (1) bekezdésében meghatározott elkövetési magatartások közül a panasz alapján csak a második fordulat, azaz a közérdekű adat „hozzáférhetlenné tétele” jöhetne szóba, mivel a biztonsági őrnek, illetve a közterület-felügyelőnek nincsen tájékoztatási kötelezettsége a testületi ülés anyagára, mint közérdekű adatra nézve, az egyéb elkövetési magatartások (így pl. a hamisítás) pedig értelemszerűen nem merülnek fel. A joggyakorlat szerint azonban a közérdekű adat hozzáférhetlenné tétele az adat megsemmisítését, elrejtését jelenti, amit a Testület álláspontja szerint nem merít ki az, hogy valaki (jelen esetben a közterület-felügyelő) nem

engedi fel a panaszost a Városháza emeletére, a testületi ülésre, figyelemmel arra, hogy a panaszos számára az ülésen elhangzottak egyéb módon – pl. a video közvetítés révén – hozzáférhetőek maradtak.

A fenti tényállás illetve a rendelkezésre álló tényadatok alapján ezért megállapítható, hogy az adott esetben a közterület-felügyelő magatartása által a fenti cselekmény elkövetése még a gyanú szintjén sem állt fenn.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem valósítottak meg jogellenes mulasztást a rendőrök akkor, amikor a panaszos bejelentése nyomán a biztonsági őrrrel és a közterület-felügyelővel szemben nem intézkedtek, így a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelme nem következett be.

V.

A Testület megállapította, hogy a vizsgált ügyben a rendőri fellépés jogszerű volt, illetve nem mulasztottak az eljáró rendőrök akkor, amikor további intézkedést nem fogantatosítottak a közterület-felügyelővel és a biztonsági őrrrel szemben. Minderre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2012. szeptember 13.

Dr. Juhász Imre
elnök, előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag